Åtgärdsprogram för perioden 2023-2026 till Kretsloppsplan 2023-2030

Åtgärdsprogram kan uppdateras årligen, exempelvis med stöd av åtgärdsbank som framgår på kretsloppsplandalarna.se.

Regionala åtgärder drivs av regionala temagrupper, nätverk eller organisationer.
Kommunala åtgärder drivs av kommunal verksamhet.

1, Regionala åtgärder

Mål anger hänvisning till vilket mål i kretsloppsplanen åtgärden syftar.
Lagkrav anger vilka lagkrav åtgärden syftar till att uppnå.

Målområde	Åtgärder	Mål	År	Ansvar regionalt	Medverkande Borlänge	Lagkrav
Avlopp och slam	1 Ta fram plan för hållbara avloppsresurser i Dalarna/Borlänge som följer strukturen i EU:s avfallshierarki. Inkl. kartläggning, certifiering, uppströmsarbete, samarbete/nätverk, utbildning, information, etc.	7	2024	DalaVA	Borlänge Energi affärsområde Vattentjänster	
Bygg- och rivningsavfall	2 Ta fram riktlinjer för att ställa krav på avfallsminimering, återbruk och materialåtervinning i byggprojekt	4,5	2024	Temagrupp ByggEkot[1]	Borlänge Kommunfastigheter	Miljöbalken 15 kapitlet 10 § Avfallsförordning (SFS 2020:614) 3 kapitlet 10-11§

[1] ByggEkot är en temagrupp inom ByggDialog Dalarna med fokus på återbruk av byggmaterial. Temagruppen har en bred representation av både entreprenörer, kommuner, tillverkare, arkitekter och Dala återbyggdepå med syfte att kunna identifiera hinder och skapa lösningar och möjligheter för att återbruk ska bli en naturlig del i bygg- och rivningsprocessen.

						Föreskrifter om kommunala avfallsplaner om avfallsförebyggande åtgärder (NFS 2020:6) 5§
Bygg- och rivningsavfall	3 Kartlägg byggavfall avseende uppkomst, behandling och avsättning	4,5	2024-2026	Temagrupp ByggEkot	Borlänge kommun Plan- och byggenheten	Miljöbalken 15 kapitlet 41 § Föreskrifter om kommunala avfallsplaner om avfallsförebyggande åtgärder (NFS 2020:6) 13-14§
Bygg- och rivningsavfall	4 Ta fram plan för regional lagerstrategi, förädlings- och återbruksverksamhet, riktlinjer vid upphandling samt kommunikation kring bygg- och rivningsavfall.	4,5	2024-2025	Temagrupp ByggEkot	Borlänge Kommunfastigheter	Miljöbalken 15 kapitlet 10 § Avfallsförordning (SFS 2020:614) 3 kapitlet 5§
Hushållens avfallshantering	5 Utveckla sorteringsguide till stöd för minskat konsumtion, ökat återbruk och mer materialåtervinning.	1,2,3	2024	Temagrupp Hållbar konsumtion	Borlänge Energi affärsområde Återvinning	Miljöbalken 15 kapitlet 45 § Föreskrifter om kommunala avfallsplaner om avfallsförebyggande åtgärder (NFS 2020:6) 21§

						Förordning om förpackningar (SFS 2022:1274) 6 kapitlet 16§
Hushållens avfallshantering	6 Ta fram beslutsunderlag för val av insamlingssystem förpackningar	1,2,3	2024	DalaAvfall	Borlänge Energi affärsområde Återvinning	Miljöbalken 15 kapitlet 20§ Avfallsförordning (SFS 2020:614) 3 kapitlet 4§ Förordning om förpackningar (SFS 2022:1274) 6 kapitlet
Hushållens avfallshantering	7 Ta fram strategi till återvinningscentraler som tillmötesgår ökat återbruk och ökad materialåtervinning. Inkludera byggavfall.	1,2,3	2024	DalaAvfall	Borlänge Energi affärsområde Återvinning	Miljöbalken 15 kapitlet 10§ Avfallsförordning (SFS 2020:614) 3 kapitlet
Hushållens konsumtion	8 Utveckla kommunikation till stöd för ökad kunskap och arbete med beteendefrågor med stöd av kommunikationsstrategi, se kapitel 7.	1,2,3	2024-2026	Temagrupp Hållbar konsumtion	Borlänge Energi affärsområde Återvinning	Miljöbalken 15 kapitlet 45 § Föreskrifter om kommunala avfallsplaner om avfallsförebyggande

						åtgärder (NFS 2020:6) 21§ Förordning om förpackningar (SFS 2022:1274) 6 kapitlet 16§
Hushållens konsumtion	9 Genomför kontinuerliga kampanjer, arrangemang och kommunikationsinsatser koordinerat med åtgärd R2 och stöd av kommunikationsstrategi, se kapitel 7. Kan inkludera föreläsningar, studiecirklar, projekt (minimeringsmästarna), etc.	1,2,3	2024-2026	Temagrupp Hållbar konsumtion	Borlänge Energi affärsområde Återvinning	Miljöbalken 15 kapitlet 45 § Föreskrifter om kommunala avfallsplaner om avfallsförebyggande åtgärder (NFS 2020:6) 21§ Förordning om förpackningar (SFS 2022:1274) 6 kapitlet 16§
Kommunens verksamhet	10 Utveckla upphandlingsstrategisk samverkan Dalarna där avfallsförebyggande ingår	4,5	2024	Temagrupp Miljömässig upphandling	Borlänge kommun Strategi- och fastighetskontoret	Miljöbalken 15 kapitlet 10 § Föreskrifter om kommunala avfallsplaner om avfallsförebyggande åtgärder (NFS 2020:6) 5 §

Kommunens verksamhet	11 Ta fram verktyg och metoder för att mäta och klassificera inköp och upphandlingar för uppföljning kring avfallsförebyggande, återbruk och materialåtervinning, särskilt avseende plast, textil, livsmedel, elektronik och byggavfall.	4,5	2024-2025	Temagrupp Miljömässig upphandling	Borlänge kommun Strategi- och fastighetskontoret	Miljöbalken 15 kapitlet 41 § Föreskrifter om kommunala avfallsplaner om avfallsförebyggande åtgärder (NFS 2020:6) 5 §
Kommunens verksamhet	12 Utveckla kunskapsplattform för inköp/upphandling och användning av plast, textil, livsmedel, elektronik och bygg- och rivningsmaterial.	4,5	2024	Temagrupp Miljömässig upphandling	Borlänge kommun Strategi- och fastighetskontoret	Miljöbalken 15 kapitlet 45 § Föreskrifter om kommunala avfallsplaner om avfallsförebyggande åtgärder (NFS 2020:6) 21 §
Kommunens verksamhet	13 Arrangera kontinuerliga seminarier/webinarier för utbildning och utveckling kring avfall i kommunens verksamheter (målgruppsstyrt).	4,5	2024-2026	Dalagemensam kretsloppsplanegrupp	Borlänge Energi affärsområde Återvinning	Miljöbalken 15 kapitlet 45 § Föreskrifter om kommunala avfallsplaner om avfallsförebyggande åtgärder (NFS 2020:6) 5 §
Kommunens verksamhet	14 Ta fram riktlinjer för att mäta och minska avfall från kommunala verksamheter.	4,5	2024	Dalagemensam kretsloppsplanegrupp	Borlänge Energi affärsområde Återvinning	Miljöbalken 15 kapitlet 41 §

						Föreskrifter om kommunala avfallsplaner om avfallsförebyggande åtgärder (NFS 2020:6) 13-14 §
Matsvinn	15 Ta fram underlag för ökat samarbete med skola och förskola som stöd för kommunernas arbete för att mat ska ätas upp.	6	2024	Kostnätverk	Borlänge kommun Kost- och lokalservice och Utbildningsförvaltningen	Miljöbalken 15 kapitlet 10 § Föreskrifter om kommunala avfallsplaner om avfallsförebyggande åtgärder (NFS 2020:6) 5 §
Matsvinn	16 Säkerställa och utveckla mätning och/eller identifiera anledningar till matsvinn inom förskola och gymnasium.	6	2024-2025	Kostnätverk	Borlänge kommun Kost- och lokalservice och Utbildningsförvaltningen	Miljöbalken 15 kapitlet 41 § Föreskrifter om kommunala avfallsplaner om avfallsförebyggande åtgärder (NFS 2020:6) 13-14 §
Nedskräpning	17 Ta fram åtgärdsplan för samarbete kring nedskräpning (information, samarbete evenemangsarrangörer, mall platsupplåtelse, skräpmätningar)	-	2024	Temagrupp Nedskräpning	Borlänge Energi affärsområde Stadsmiljö	Miljöbalken 15 kapitlet 41 § Föreskrifter om kommunala avfallsplaner om

						avfallsförebyggande åtgärder (NFS 2020:6) 6 §
Schaktmassor	18 Ta fram regional masshanteringsplan inklusive vägledning/riktlinje för klassning och koordinering av schaktmassor med beaktande av invasiva arter.	10	2024-2025	Temagrupp Schaktmassor	Borlänge kommun Strategi- och fastighetskontor	Miljöbalken 15 kapitlet 10 § Föreskrifter om kommunala avfallsplaner om avfallsförebyggande åtgärder (NFS 2020:6) 5§
Tillsyn	19 Utveckla tillsynsvägledning kopplat till avfallsförebyggande och materialåtervinning av bygg- och rivningsavfall samt schaktmassor. Gäller både inom miljö och bygg.	4,5	2024	Länsstyrelsen i Dalarnas län	Borlänge kommun Miljöenheten Bygglovsenheten	Miljöbalken 15 kapitlet 10 § Föreskrifter om kommunala avfallsplaner om avfallsförebyggande åtgärder (NFS 2020:6) 5§

2. Kommunala åtgärder

Kommunala åtgärder som rekommenderas i alla kommuner markeras med *.
Mål anger hänvisning till vilket mål i kretsloppsplanen åtgärden syftar.
Regional åtgärd anger hänvisning till eventuell regional åtgärd som normalt föregår kommunal åtgärd.
Lagkrav anger att åtgärd är föranledd av lagkrav.

Målområde	Åtgärder	Mål	Regional åtgärd	År	Ansvar
Bygg- och rivningsavfall	1. Implementera riktlinje för krav vid upphandling där byggavfall uppstår. *	4,5	2	2025	Hushagen Tunabyggen Kommunfastigheter Borlänge Energi
Hushållens avfallshantering	2. Ta fram beslutsunderlag införande av fastighetsnära insamling förpackningar. *	2	6	2024	Borlänge Energi affärsområde Återvinning
Kommunens verksamhet	3. Utveckla samverkansgrupp för inköp och upphandling inom kommun och kommunala bolag. Gruppen utser representant i temagrupp miljömässig upphandling. *	4,5	10,11,12	2024	Borlänge kommun Ekonomikontor
Kommunens verksamhet	4. Ta fram riktlinjer för avtalsuppföljning och avtalsförvaltning för upphandlade kontrakt. *	4,5	10,11	2024-2025	Borlänge kommun Ekonomikontor
Kommunens verksamhet	5. Implementera mätning och klassificering av inköp och upphandlingar för uppföljning kring	4,5	11	2024-2025	Borlänge kommun Ekonomikontor

	avfallsförebyggande, återbruk och materialåtervinning (utifrån regional åtgärd). *				
Kommunens verksamhet	6. Säkerställ och informera alla kommunala verksamheter om källsortering. *	4,5	14	2024	Borlänge Energi affärsområde Återvinning
Kommunens verksamhet	7. Inför mätning av avfall från kommunala verksamheter som har betydande avfallsmängder. *	4,5	14	2024-2026	Borlänge Energi affärsområde Återvinning
Kommunens verksamhet	8. Implementera regionala åtgärder avlopp/slam. *	7	1	2024-2026	Borlänge Energi affärsområde Vattentjänster
Kommunens verksamhet	9. Ta fram åtgärdsplan införande sortering förpackningar populära platser. *	5	-	2025	Borlänge Energi affärsområde Stadsmiljö
Nedlagda deponier	10. Bilda kommunal dialoggrupp för nedlagda deponier med en tydlig huvudman. *	8,9	-	2024	Borlänge kommun Strategi- och fastighetskontor och Miljöenheten
Nedlagda deponier	11. Ta fram tidsatt åtgärdsplan nedlagda deponier 2023 – 2030 med stöd av gemensam Dalamall nedlagda deponier. *	8,9	-	2024	Borlänge kommun Strategi- och fastighetskontor och Miljöenheten
Nedskräpning	12. Ta fram åtgärdsplan för att hantera nedskräpningsavgifter. *	-	17	2024	Borlänge Energi affärsområde Stadsmiljö
Schaktmassor	13. Ta fram kommunal masshanteringsplan med utgångspunkt regional masshanteringsplan. *	10	18	2026	Borlänge kommun Strategi- och fastighetskontor

Kommunens verksamhet	14. Optimera avfallsinsamlingstransporter.	-	-	2024-2026	Borlänge Energi affärsområde Återvinning
Kommunens verksamhet	15. Se över och optimera avsättning för avfall.	-	-	2024-2026	Borlänge Energi affärsområde Återvinning
Hushållens avfallshantering	16. Skapa möjlighet att etablera ytterligare en återvinningscentral i Borlänge.	-	-	2025	Borlänge Energi affärsområde Återvinning
Hushållens avfallshantering	17. Utöka med förpackningsinsamling hos samtliga hushåll.	2	6	2026	Borlänge Energi affärsområde Återvinning
Kommunens verksamhet	18. Uppdatera och utveckla forum för återbruk av möbler inom kommunkoncernen.	4,5	-	2024	Näringslivs- och kommunikationskontoret och Borlänge Energi affärsområde Återvinning
Hushållens avfallshantering	19. Utveckla applikation för kundavisering.	-	-	2024	Borlänge Energi affärsområde Marknad
Hushållens avfallshantering	20. Införa insamling av hårdplast[2] till materialåtervinning på ÅVC.	3	7	2024	Borlänge Energi affärsområde Återvinning
Hushållens avfallshantering	21. Införa insamling av böcker till materialåtervinning på ÅVC.	3	7	2024	Borlänge Energi affärsområde Återvinning
Hushållens avfallshantering	22. Införa insamling av planglas till materialåtervinning på ÅVC.	3	7	2024	Borlänge Energi affärsområde Återvinning

[2] plast som inte är en förpackning

Hushållens avfallshantering	23. Införa insamling av sällanförpackningar[3] på ÅVC.	2,3	7	2024	Borlänge Energi affärsområde Återvinning

[3] skrymmande förpackningar eller förpackningar av exempelvis trä, keramik, textil och kork